

Coronatesten bij de drogist?

Als er goedgekeurde testen voor consumenten op de markt komen om na te gaan of je het coronavirus bij je draagt of wellicht hebt gehad, is de drogist een deskundige en geschikte partij om de consument goed over het juiste gebruik ervan te adviseren.

Hier en daar worden op dit moment in de markt testen aangeboden om na te gaan of je het coronavirus bij je draagt of al hebt gehad. Het gaat daarbij nu met name om testen die antilichamen tegen Covid-19 detecteren in het bloed (serologische tests); de consument verzamelt zelf enkele druppels bloed en stuurt deze op aan een laboratorium. Deze “sneltesten” zijn vooralsnog verboden. De testen kunnen namelijk een foutief resultaat opleveren, zowel positief als negatief. Consumenten kunnen hierdoor onnodig ongerust raken of worden juist ten onrechte gerustgesteld. En dat is volgens de overheid een ongewenste situatie.

Serologische snel- en zelftesten

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen snel- en zelftesten. Bij sneltesten worden de druppels thuis door de consument verzameld en opgestuurd naar een laboratorium. Sneltesten moeten worden afgenomen door een zorgprofessional en mogen dus niet in een huiselijke context worden afgenomen. Er wordt vanuit het RIVM en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) gewaarschuwd voor het gebruik en toepassing van de huidige serologische sneltesten vanwege de slechte gevoeligheid die bij alle testen die zijn door het RIVM zijn geëvalueerd is waargenomen (>16 verschillende testen). Hierdoor is het resultaat niet betrouwbaar genoeg. Daarnaast is de link tussen antistoffen en immuniteit en veiligheid tegen herinfectie niet helder waardoor de test dan ook niet voor de verkeerde doeleinden moet worden gebruikt.

Een zelftest is iets anders dan een sneltest; een zelftest wordt thuis door de consument geheel uitgevoerd, dus naast het verzamelen van bloed ook het uitlezen van de resultaten. Een zelftest voor gebruik door leken moet beoordeeld zijn door een aangemelde instantie. De uitvoering van deze tests zonder tussenkomst van een zorgverlener is verboden. Dus de verkoop van zelftestst of sneltests in de vorm van een zelftest aan particulieren mag dan ook niet (zie website IGJ). De verkoop van sneltesten aan zorgverleners is dus wel toegestaan.

Moleculaire testen

Moleculaire tests testen op de aanwezigheid van het virus. Daarbij worden swabs genomen uit neus en keel. Op dit moment zijn er 2 soorten moleculaire sneltesten die zijn geëvalueerd. Een zogenoemde Point-of-care (POC) test en een antigeentest. De antigeentest is reeds geëvalueerd door het RIVM en bleek niet heel sensitief. De POC is wel goed bevonden en is een soort van versimpelde versie van de reguliere analyse-techniek die wordt gebruikt. Het nadeel is de lage capaciteit. Daarom wordt deze in NL alleen als emergency-use ingezet. De uitvoering van deze tests zonder tussenkomst van een zorgverlener is verboden. Dus de verkoop van zelftestst of sneltests in de vorm van een zelftest aan particulieren is eveneens niet toegestaan (zie website IGJ).

De IGJ houdt toezicht op verschillende soorten testen. En als ze verboden zijn zal de inspectie optreden tegen aanbieders van niet-goedgekeurde snel- en zelftesten, zo maakt IGJ bekend.

Rol van de drogist

De roep om testen door en voor de consument neemt toe. Door zelf te testen neemt de druk op de reguliere zorg af. De overheid kan besluiten om snel- en/of zelftesten die geaccrediteerd zijn en bijvoorbeeld een CE-markering hebben wel toe te staan (producten met een CE-markering mogen sowieso op de markt aangeboden worden). Op dit moment zijn fabrikanten al bezig om testen te laten beoordelen. De overheid heeft echter nog geen informatie dat er nu al voldoende betrouwbare snel- en/of zelftesten van het coronavirus zijn.

De drogisten willen graag voorzien in de maatschappelijke behoefte aan testen, maar willen alleen testen aanbieden die positief zijn beoordeeld door de overheid/RIVM.

Als betrouwbare snel- en/of zelftesten op de markt komen is het belangrijk dat ze beschikbaar komen voor de consument. Maar dan wel aangeboden op een plaats waarmee de consument vertrouwd is: de drogist. De drogisterijbranche is bij uitstek hiervoor geschikt. Drogisten zijn immers de persoonlijk adviseur in gezondheid, zijn met ruim 2300 fysieke verkooppunten altijd dichtbij, geven verantwoorde zorg en hebben veel aandacht voor kwaliteit. De drogist kan bijvoorbeeld de consument goed adviseren welke test het meest geschikt is, de consument doorsturen naar een zorgverlener of een geschikte test verkopen.

Zover is het echter nog niet. Het CBD is met het ministerie van VWS in gesprek over de rol van de drogist bij coronatesten.

Tot die tijd is het belangrijk dat de drogisten de richtlijnen van de overheid volgen en geen testen verkopen.